

עד-שיכחה אני אסכל

מידות הראי"ה, סבלנות

הסבלנות בדעות כשהיא באה מלבד טהור ומונקה מכל רעה, אינה עלולה לקרו את להבת רגשי הקודש שבתוכן האמונה הפשוטה, מקור אושר החיים כולם, כי-אם להרחב ולהגדיל את יסוד ההתלהבות המקודשת לשמיים.

הסבלנות חמוצה היא באמונה רבה מאד, עד שהיא מכרת שאי-אפשר כלל שתתפרק הנשמה מכל אור קדש, כי חי אליהם חיים מלאים את כל החיים, ועל כן גם במקום שמתגלים המעשים בהרים, ובמקום שמתבלוט הדעות בכח, יש בהכרח בתוך הלב ובמעמק הנשמה אוור חיים של קודש טמיר, שהוא מותגלה בצדדים הטובים שאנו מצויים בפניהם רבות גם אצל השדרות החרבות שלנו, נגועי הכפירה ואכזרי הסקנות. ומTower הידיעה והאמונה הגדולה והקדושה הזאת באה הסבלנות להקיף בחוט של חסד את הכל. "אסף אסף יעקב כלך"¹.

* *

בראשית רבה פרשת בראשית פרשה ח סימן ה

אר' סימון בשעה שבא הקדוש ברוך הוא לבראת את אדם הראשון, נעשו מלאכי השרת בתיים ביתיים, וחבורות חבורות, מהם אמרם אל יברא, ומהם אמרם יברא, הה"ד (תהלים פה) חסד ואמת נפגשו צדק ושלום נשקנו, חסד אומר יברא שהוא גומל חסדים, ואמת אומר אל יברא שכלו שקרים, צדק אומר יברא שהוא עושה צדקות, שלום אומר אל יברא דכויה קטעה, מה עשה הקדוש ברוך הוא געט אמת והשליכו לאرض הה"ד (דניאל ח) ותשLER אמת הארץ, אמרו מלאכי השרת לפני הקדוש ברוך הוא רבנן העולמים מה אתה מבזה וכקסיס אלטיכסיה שלך, עללה אמת מן הארץ, הדא הוא דברתיב (תהלים פה) אמת מארץ הצמתה.

מהר"ל חזושי אגדות, סנהדרין אמר אד' שיבח אני אסכל, ככלור שאsha ואסכל גם כן הנמצאים, אף כי הם יצאים חוץ מן השונה האסכל בעבור שהוא סלא רחמים אבל אתם, אף לך בעבור שatoms אונם נטימים אל הtout הגמור, אתם מוקטרגים על האדם, והוא יתברך יכפר בעוד.

רשוי ישעיהו פרק מו

(ג) הנמוסים מני בטן – מאו תלדתם ביתך לבן הארמי עמנתיו אתכם נעל ורשותוי כי מאז עמדו עליכם ערכ"ם בכל דור וזור ולא כעכויים שהו עונסים ונושאים את אלהיהם כמו שאמור למליה אבל אתם עמוסים ונושאים בדורותיהם;

(ד) ועוד זקנה – אשר זקנתם וכלה חכם שאין לכם זכות אני והוא ברחמי ובוניות טוביה להושיעכם ולעומס ולשאת למלאת לפי שאמור על יראתם שהיא נסבלת גום משאות אינה יכולה למלא אמר אני הסובל אחרים ואת משאים אמלת.

תלמוד בבלי מסכת סנהדרין דף לח עמוד ב

אמר רבי יהודה אמר רבי: בשעה שבקש הקדוש ברוך הוא לבראות את האדם, ברא כת אתה של מלאכי השרת, אמר להם: רצונכם, נעשה אדם בצלמוני? אמרו לפניו: רבונו של עולם, מה מעשיות? אמר לנו: כך וכך מעשיות, אמרו לפניו: רבונו של עולם מה אנוש כי תזכרנו ובן אדם כי תפקדנו, הוושיט אצבעו בינוין ורפהם. וכן כת שנייה. כת שלישיות אמרו לפניו: רבונו של עולם, ראשונים שאמרו לפניו - מה הוועילו? כל העולם יכול שלך הוא, כל מה שאתה רוצה לעשות בעולמך - עשה. כוון שהגיעו לאנשי דור המבול ואנשי דור הפלגה שעמשוין מוקלקין, אמרו לפניו: רבונו של עולם, לא יפה אמרו ראשונים ?פניך? אמר לנו: ועוד זקנה אני הוא ועוד שיבת אני אסכל וגוי.

Maharsh"a חידושי אגדות מסכת סנהדרין דף לח עמוד ב ואמר שהוחיט הקדוש ברוך הוא אצבעו בינויהם אצבעותיו חן שבchan ברא את העולם כמ"ש כי אראה שמי'ר מעשה אצבעותיך וויל מדויתו שבchan ברא את העולם וזה השיט אצבעו בינויהם דהינו מוזת ג"ח שם נברא העולם שנאנור עולם חסד יבנה וכו שרפף את היכרותם דהינו שנצחום במדתו החסד לכרא את העולם והוא ג"ח כת שלישיות שהסתכמה לברא עולם:

ישעיהו פרק מו

(ג) שמעו אליו קית יעקב וככל-שארית קית יישראל העממים מעד-בְּנֵי חִטָּאשִׁים מעד-ירחם; (ד) ועד-זקנה אני הוא ועד-שיכחה אני אסכל אנו עשיטו ואני אשא ואני אסכל ואסכל: ס

(ה) למי תורטני ותשוו ותמשליך ווירקיה: (ו) תזלים זיהב מיליס וככסף בקונה ישללו וישברו ערכו ויעשוו אל יסגרו איז-ישתקחו: (ז) ישלחו על-בְּנֵי יִסְכְּלָהוּ ועניהם מתחמי ויעמד מפקומו לא נמייש איז-יעק אליו וויל ועניהם מארחו לא ווירעננה: ס